

4. เสาหลักทั้งเจ็ดของเหตุผลตามอัลกุรอาน

1. ปฏิเสธการคาดเดาเมื่อความจริงชัดเจน
การคาดเดาไม่อาจแทนที่ความรู้ได้
“การคาดเดาไม่อาจเป็นประโยชน์ใด ๆ ต่อความจริงได้เลย” (53:28)
2. ปฏิเสธความคิดที่ขับเคลื่อนด้วยอารมณ์และความใคร่
ความปรารถนาและอารมณ์ต้องไม่อยู่เหนือเหตุผล
“จงอย่าปฏิบัติตามความใคร่ เพราะมันจะทำให้เจ้าหลวออกจากหนทางของพระเจ้า” (38:26)
3. ปฏิเสธการเลียนแบบบรรพบุรุษอย่างมิดชิด
ความจริงไม่ใช่มรดกที่ถ่ายทอดกันมา
“แม้ว่าบรรพบุรุษของพวกเขาจะไม่มี ความเข้าใจและไม่มีการชี้นำก็ตามหรือไม่?” (2:170)
4. ปฏิเสธการเพิกเฉยต่อปัญหาคือผู้นำ
อำนาจไม่ได้เท่ากับความจริง
การเชื่อฟังอย่างมิดชิดนำไปสู่ความหลงผิดและความรับผิดชอบ (33:67)
5. ใคร่ครวญจักรวาลและตัวตนของมนุษย์
อิสลามเชื่อเชิญให้พิจารณา:
จักรวาล
ธรรมชาติของมนุษย์
“จงพิจารณาสี้อยู่ในฟากฟ้าและแผ่นดิน” (10:101)

6. เรียกเรื่องหลักฐานและข้อพิสูจน์
หลักฐานจากคัมภีร์ในเรื่องศรัทธาและกฎหมาย
หลักฐานเชิงเหตุผลในประเด็นทางความคิด
พยานหลักฐานในเรื่องที่สามารถสังเกตได้
“จงนำหลักฐานของพวกเจ้ามา หากพวกเจ้าพูดความจริง” (2:111)
7. ตระหนักถึงกฎของพระเจ้าในธรรมชาติและสังคม
จักรวาลดำเนินไปตามกฎที่สม่ำเสมอ
อิสลามปฏิเสธไสยศาสตร์ เวทมนตร์
เครื่องราง และการปฏิบัติเร้นลับ
ท่านศาสดา
-ขอพรและความสันติจงมีแด่ท่าน- คัดค้านทุก
สิ่งที่ยึดถือหลักเหตุและผล

5. ศรัทธาที่สมดุล

- อิสลามผสานเหตุผลเข้ากับศรัทธา
ศรัทธาไม่ใช่ความเชื่อแบบหลับหูหลับตา แต่เป็น
ความเชื่อมั่นอย่างรู้แจ้ง
อัลกุรอานสร้างจิตใจที่สามารถรับผิดชอบต่อ:
อารยธรรม
วิทยาศาสตร์
ความรับผิดชอบทางศีลธรรม
สาระสำคัญ
ในอิสลาม เหตุผลไม่ใช่ศัตรูของศรัทธา แต่คือ
รากฐานของศรัทธา

เหตุผลมีบทบาทอย่างไร
ในศาสนาอิสลาม?

callingthai.org

มุมมองของอัลกุรอานต่อสติปัญญาและการใคร่ครวญ

1. เหตุผลคือหัวใจของศาสนาอิสลาม

อิสลามให้เกียรติสติปัญญา และถือว่าเป็นรากฐานของความรับผิดชอบทางศาสนา
เฉพาะผู้ที่มิสตีปัญญาสมบูรณ์เท่านั้นที่ต้องรับผิดชอบต่อหน้าที่ทางศาสนา
เด็กและผู้ที่มีความสามารถทางสติปัญญา จะไม่ต้องรับผิดชอบทางศีลธรรมตามกฎหมายอิสลาม
อัลกุรอานกล่าวถึงกลุ่มบุคคลเหล่านี้เป็นพิเศษ ได้แก่:
ผู้มีวิจรรณญาณ
ผู้มีสติปัญญา
ผู้ที่ใคร่ครวญและไตร่ตรอง

2. ศาสนาแห่งการไตร่ตรองไม่ใช่ศรัทธาแบบมิดชิด

อัลกุรอานกระตุ้นมนุษย์แล้วซ้ำเล่าให้คิด
ใคร่ครวญ
ไตร่ตรอง
ระลึกถึง
ถ้อยคำที่พบบ่อยในอัลกุรอาน ได้แก่:
“พวกเจ้าจะไม่ใคร่ครวญหรือ?”
“พวกเจ้าจะไม่พิจารณาหรือ?”
“พวกเจ้าจะไม่ระลึกหรือ?”
การเน้นย้ำเรื่องเหตุผลเช่นนี้ ไม่เคยปรากฏมาก่อนในคัมภีร์ศาสนาในยุคก่อนหน้า

3. อิสลามส่งเสริมแนวคิดที่มีเหตุผลและเป็นวิทยาศาสตร์

คำสอนของอัลกุรอานสนับสนุน
อารยธรรมที่ตัวอยู่บนเหตุผลและความรู้
อิสลามปฏิเสธ:
- ความมัวเมา
- การยอมรับโดยไม่ตั้งคำถาม
- ความเชื่อที่ปราศจากหลักฐาน
อิสลามเรียกร้องศรัทธาที่มีเหตุผล ตัวอยู่บนความเข้าใจ หลักฐาน และการไตร่ตรอง